

получава няколко конкретизации: пресущеният художник Хиршфогел с неговата иронична дистанцираност и любовна омраза, определен от Елена като нейната съвест; романтикът поет Андерсон, който служи на красотата и осъзнава нейната недостъпност; поручик Бенц, летецът Райхерт, благородникът фон Харсфелд, погълнати от любовта, умират в изкушенията на Ориента. Съзерцанието на Красотата кара Бенц да погледне в себе си, да проникне в бездната на човешката душа, и да се промени, като саморазруши себе си.

Еротичният смислов код включва: очароването-омагьосване чрез гласа, докосването, отдаването-служене, като поглъщане на личността (еротиката като власт над волята), тръгване по гибелния съдбовен път на любовта. За Бенц служенето на любовта е безумно отричане от себе си – отказ от чест, морал, кариера. Знае, че е ласкан, заслепяван, използван и все пак обичан. Любовта им в меланхолията на есента-убежище сред благоуханието на тютюн, цветя и гнилост придобива визуалност чрез образа на пеперудите (символи на човешката душа) – “две жалки човешки души се въртяха безумно като пеперуди около пламъка на любовта”¹². В различните Димови вариации на меланхолията в един смислов ред попадат понятията: меланхолия – болезненост – чувственост – Ориента, които разкриват двете лица на Ориента: екзотично, чувствено-изкусително, греховно и жестоко, гибелно. Любовта се оказва гибелна страсть, изкушаваща человека да потърси убежище в нейната чувственост на фона на смъртта във войната и за владян от нея, да осъзнае болезнено нейната краткост и да поеме към края. След опиянението Бенц минава през гнева, болката, отчаянието, съмненията, ревността, достига до моралната катастрофа и изхабената гордост – процес на бавно разложение на волята. Опитал от горчивия вкус на красотата, той се отказва от Елена, в своя бунт на гордостта напуска град X, обрекъл се на мрачен аскетизъм. Когато се завръща с цел да я спаси от воинишките бунтове, разбира, че в нея е въпълтен духът на Вечната жена с всичката гибелна съблазън на тайните му. Лю-

¹² Цит. съч., с. 146.